

U skladu s članom IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 16. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 11. i 30. oktobra 2007. godine, i na 9. sjednici Doma naroda, održanoj 29. oktobra 2007. godine, usvojila je

OKVIRNI ZAKON

O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

(1) Okvirnim zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini utvrđuju se: principi, ciljevi, standardi i normativi za pripremu zajedničkih nastavnih jezgri programa za obavljanje funkcije predškolskog odgoja i obrazovanja, kao i upravljanje, rukovođenje, stručni standardi, vrste evidencija, finansiranje, nadzor i druga pitanja u vezi s organizacijom i osnivanjem predškolskih ustanova.

(2) Principi, ciljevi i standardi utvrđeni ovim zakonom i na osnovu ovog zakona ne mogu se smanjivati.

Član 2.

(Funkcija predškolskog odgoja i obrazovanja)

(1) Predškolski odgoj i obrazovanje je sastavni dio odgojno-obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini. On je prvi, poseban i specifičan stepen odgojno-obrazovnog sistema koji se bavi odgojem djece predškolske dobi.

(2) Predškolski odgoj i obrazovanje treba shvatiti kao širi pojam koji određuju pojmovi: odgoj, obrazovanje, njega i zaštita.

Član 3.

(Osnovna obaveza nadležnih obrazovnih vlasti)

Organi vlasti nadležni za organiziranje obrazovnog sistema u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj, kantonima u Federaciji Bosne i Hercegovine, (u daljnjem tekstu: nadležne obrazovne vlasti), u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i ustavima entiteta i kantona, odnosno ustanove koje su, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, registrirane za pružanje usluga u oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja, obavezni su primjenjivati i poštivati principe i norme utvrđene ovim zakonom i osigurati odgoj i obrazovanje pod jednakim uvjetima za svu djecu.

POGLAVLJE I. PRINCIPI I CILJEVI PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Odjeljak A. Osnovni principi i ciljevi

Član 4.

(Razvojni principi)

Predškolski odgoj i obrazovanje u Bosni i Hercegovini karakteriziraju sljedeći razvojni principi:

- a) humanističkorazvojni princip,
- b) princip profesionalne autonomnosti i stručne odgovornosti i
- c) princip demokratičnosti.

Član 5.

(Uvažavanje stepena razvoja djeteta)

Predškolski odgoj i obrazovanje zasnovan na humanističkom pristupu odgoja i obrazovanja, savremenim naučnim dostignućima i teorijama o djetetovom razvoju i pravima djeteta, obavezno uvažava stepen razvoja djeteta, specifičnosti razvojnih mogućnosti i pojedinačne potrebe djeteta.

Član 6.

(Zabrana diskriminacije)

- (1) Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti učešća u odgovarajućem odgoju i obrazovanju bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi.
- (2) Jednak pristup i jednake mogućnosti podrazumijevaju osiguranje jednakih uvjeta i prilika za sve, za početak i nastavak daljnjeg odgoja i obrazovanja.

Odjeljak B. Principi i ciljevi koji osiguravaju osnovna prava djece

Član 7.

(Osiguranje najboljeg interesa djeteta)

- (1) Pravo djeteta na odgoj i obrazovanje i ispravnu brigu za dobrobit njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja i sigurnosti ima prednost nad svim drugim pravima.
- (2) U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.

Član 8.

(Osiguranje vlastitih vrijednosti)

Opći ciljevi odgoja i obrazovanja proizlaze iz općeprihvaćenih, univerzalnih vrijednosti demokratskog društva, te vlastitih vrijednosnih sistema zasnovanih na specifičnostima nacionalne, historijske, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koji žive u Bosni i Hercegovini.

Član 9.

(Osiguranje optimalnog razvoja djeteta)

Opći cilj predškolskog odgoja i obrazovanja je osigurati optimalne i jednake uvjete kako bi se svako dijete, od rođenja do polaska u školu, razvijalo i ostvarivalo svoje pune potencijale i kompetencije kroz različite vidove kvalitetnog i profesionalno autonomnog institucionalnog i vaninstitucionalnog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Član 10.

(Pravo na jezik)

Jezik i kultura svih konstitutivnih naroda i svake nacionalne manjine koja živi u Bosni i Hercegovini poštivat će se i uključivati u predškolsku ustanovu u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina i Konvencijom o pravima djeteta.

Član 11.

(Poštivanje vjerskih sloboda)

Predškolske ustanove razvijat će, unapređivati i poštivati nacionalne i vjerske slobode, običaje, toleranciju i kulturu dijaloga, u skladu s članom 10. ovog zakona.

Član 12.

(Integracijski programi za djecu s posebnim potrebama)

- (1) Djeca s posebnim potrebama uključuju se u predškolske ustanove prema programima koji su prilagođeni njihovim individualnim potrebama. Za svako dijete izradit će se individualni program prilagođen njegovim mogućnostima i sposobnostima.
- (2) Za djecu s posebnim potrebama pripremaju se i provode programi za integraciju.

Član 13.

(Pravo roditelja i djece na izbor ustanove i odlučivanje)

- (1) Roditelji imaju pravo izbora javne ili privatne predškolske ustanove u kojoj će se odgajati i obrazovati njihovo dijete.
- (2) Roditelji imaju pravo i obavezu, posredstvom svojih predstavnika u predškolskim ustanovama i tijelima i preko svojih asocijacija, u interesu svoje djece, na svim nivoima, učestvovati u odlučivanju o pitanjima značajnim za rad predškolske ustanove i funkcioniranje predškolskog odgoja i obrazovanja.

POGLAVLJE II. OSIGURANJE FUNKCIJE PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 14.

(Određivanje funkcije)

Funkcije predškolskog odgoja i obrazovanja su:

- a) osiguranje uvjeta za optimalan razvoj svakog djeteta,

- b) pomoć roditeljima u brizi za njegu, zaštitu, razvoj, odgoj i opće blagostanje djeteta,
- c) dopunjavanje porodičnog odgoja i
- d) ulaganje društva u blagostanje i napredak.

Član 15.

(Standardi i normativi za obavljanje funkcije odgoja i obrazovanja)

Javne i privatne predškolske ustanove obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja u skladu s planovima i programima čije zajedničke osnove propisuju nadležne obrazovne vlasti, a u skladu s pedagoškim standardima i normativima za opremu, didaktička, zdravstveno-higijenska, estetska i druga sredstva (u daljnjem tekstu: standardi i normativi).

Član 16.

(Vrijeme obaveznog uključivanja djece u predškolsko obrazovanje)

- (1) U godini pred polazak u osnovnu školu, predškolski odgoj i obrazovanje obavezno je za svu djecu predškolskog uzrasta.
- (2) Uvjete i načine finansiranja, programe i vrijeme trajanja predškolskog odgoja i obrazovanja, reguliraju odgovarajućim zakonom nadležne obrazovne vlasti.

Član 17.

(Prijem djece)

- (1) Prijem djece u predškolsku ustanovu vrši se tokom cijele godine, u skladu s ovim zakonom, podzakonskim aktima ustanova i ostalim propisima u oblasti odgoja i obrazovanja.
- (2) Javne i privatne predškolske ustanove, u pogledu ostvarivanja uvjeta i provođenja procedura bez diskriminacije, osiguravaju jednake mogućnosti za prijem sve djece.

DIO TREĆI - OSNIVANJE I ORGANIZACIJA PREDŠKOLSKIH USTANOVA

POGLAVLJE I. OSNIVANJE

Odjeljak A. Osnivanje ustanova

Član 18.

(Javne i privatne predškolske ustanove)

- (1) Predškolski odgoj i obrazovanje realiziraju se u javnim i privatnim predškolskim ustanovama.
- (2) Javne predškolske ustanove osnivaju nadležne obrazovne vlasti, u skladu s principima, standardima i normativima utvrđenim ovim zakonom i ostalim uvjetima i kriterijima utvrđenim propisima u oblasti odgoja i obrazovanja.

(3) Privatnu predškolsku ustanovu mogu osnovati domaća i strana fizička i pravna lica, u skladu s principima utvrđenim ovim zakonom i ostalim uvjetima i kriterijima utvrđenim u propisima u oblasti odgoja i obrazovanja.

Član 19.

(Jaslice i vrtići)

Sa stanovišta organizacionih formi, predškolski odgoj i obrazovanje ostvaruje se u okviru jaslica, za djecu od šest mjeseci do navršene treće godine života, i u vrtiću, od navršene treće godine života sve do polaska u osnovnu školu.

Član 20.

(Organiziranje posebnih predškolskih odgojno-obrazovnih ustanova)

U slučajevima kada se za djecu predškolskog uzrasta s posebnim potrebama ne može organizirati odgojno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi, taj rad može se djelimično ili u potpunosti obavljati u posebnim predškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama.

POGLAVLJE II. ORGANIZACIJA

Odjeljak A. Zajednička jezgra programa

Član 21.

(Uspostava zajedničke jezgre programa)

(1) U svim javnim i privatnim predškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini uspostavlja se i primjenjuje zajednička jezgra cjelovitih razvojnih programa za rad u predškolskim ustanovama.

(2) Zajednička jezgra programa i planovi treba da:

a) garantiraju i osiguraju kvalitetan odgoj i obrazovanje za svu djecu i dostizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti,

b) osiguraju dosljednost kvaliteta standarda odgoja i obrazovanja u svim predškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini,

c) osiguraju primjenu programa koji odgovaraju razvojnim potrebama djece predškolskog uzrasta,

d) osiguraju da se kroz odgojno-obrazovni proces razvija pozitivan odnos i osjećaj pripadnosti državi Bosni i Hercegovini,

e) osiguraju zadovoljavajuću usklađenost programa, kao i njihovu prilagodljivost u skladu sa specifičnim potrebama predškolske ustanove i lokalne zajednice i

f) osiguraju slobodu kretanja i jednak pristup predškolskom odgoju i obrazovanju.

Član 22.

(Privremeno tijelo za izradu zajedničke jezgre programa)

(1) Zajedničku jezgru programa izrađuje posebno privremeno tijelo čije članove imenuju ministri obrazovanja Republike Srpske, kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt), a jednog člana imenuje ministar civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

(2) Na prijedlog privremenog tijela iz stava (1) ovog člana, sporazum o zajedničkim jezgrama programa usvajaju i potpisuju ministar obrazovanja Republike Srpske, ministri obrazovanja svih kantona iz Federacije Bosne i Hercegovine, te predstavnik Brčko Distrikta.

Član 23.

(Vrste programa)

U predškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini koriste se sljedeći programi:

- a) cjeloviti razvojni programi,
- b) specijalizirani razvojni programi,
- c) interventni, kompenzacioni i rehabilitacioni programi,
- d) programi jačanja roditeljskih kompetencija,
- e) programi za djecu pred polazak u školu ako nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja i
- f) programi za djecu državljana Bosne i Hercegovine u inozemstvu.

Član 24.

(Namjena i sadržaj programa)

(1) U predškolskim ustanovama realiziraju se programi odgojno-obrazovnog rada namijenjeni djeci od rođenja do polaska u školu, kao i programi namijenjeni drugim korisnicima koji su zainteresirani za razvoj, odgoj, obrazovanje i opću dobrobit djece.

(2) Programima odgojno-obrazovnog rada s djecom iz stava (1) ovog člana utvrđuju se ciljevi i zadaci, sadržaj i vrsta, te profili i školska sprema zaposlenih koji realiziraju svaki od ovih programa, a na osnovu prethodno pribavljene saglasnosti nadležnih obrazovnih vlasti.

Odjeljak B. Standardi i normativi

Član 25.

(Pedagoški standardi i normativi)

(1) Predškolski odgoj i obrazovanje u javnim i privatnim predškolskim ustanovama realizira se na osnovu pedagoških standarda i normativa.

(2) Nadležne obrazovne vlasti utvrđuju i usvajaju standarde i normative za predškolski odgoj i obrazovanje.

(3) Standardima i normativima u predškolskom odgoju i obrazovanju osigurava se dosljedna i efikasna primjena zajedničkih jezgri programa u svim predškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini.

Član 26.

(Osiguranje primjene i sadržaji po izboru)

(1) Za provođenje standarda i normativa te zajedničkih jezgri u oblasti predškolskog obrazovanja nadležna je institucija ili tijelo uspostavljeno odgovarajućim zakonom na nivou Bosne i Hercegovine (Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje).

(2) U okviru zajedničkih jezgri i programa, javne i privatne predškolske ustanove imaju slobodu kreiranja i realizacije određenih sadržaja po svom izboru u skladu s odredbama ovog zakona.

Odjeljak C. Izvještavanje i nadzor

Član 27.

(Godišnji programi rada i izvještaji o radu)

(1) Predškolske ustanove obavezne su donositi godišnje programe rada.

(2) Godišnje programe rada, na prijedlog stručnog vijeća, usvaja upravni odbor predškolske ustanove i dostavlja do kraja septembra tekuće godine nadležnim obrazovnim vlastima i osnivaču.

(3) Izvještaji o radu za proteklu radnu godinu razmatraju se i usvajaju po istom postupku kao i programi rada, i najkasnije do kraja septembra tekuće godine prosljeđuju nadležnim institucijama na razmatranje i usvajanje.

Član 28.

(Nadzor i kontrola stručnih standarda i normativa)

Nadležne obrazovne vlasti obavezne su osigurati kontrolne mehanizme stručnog nadzora pedagoškog praćenja i unapređivanja rada u javnim i privatnim predškolskim ustanovama kako bi se osiguralo da sve predškolske ustanove rade u skladu sa standardima i normativima.

DIO ČETVRTI - STRUČNI STANDARDI

POGLAVLJE I. PROFILI ZA OBAVLJANJE FUNKCIJE ODGAJATELJA

Član 29.

(Profil stručnjaka)

(1) Profil za obavljanje dužnosti odgajatelja definiran zajedničkim jezgrama programa za predškolski odgoj i obrazovanje, stepen stručne spreme i ostali uvjeti za obavljanje odgajateljske dužnosti bliže se definiraju standardima i normativima predškolskog odgoja i obrazovanja.

(2) Različite programe predškolskog odgoja i obrazovanja u javnom i privatnom sektoru realiziraju odgajatelji, specijalizirani stručnjaci različitih profila (pedagozi, specijalni pedagozi, logopedi, psiholozi, ljekari, socijalni radnici) s visokom stručnom spremom.

(3) Njegu i brigu o zaštiti i unapređenju zdravlja djece u dobi od šest mjeseci do polaska u školu realiziraju medicinski radnici sa završenim fakultetom, visokom ili srednjom medicinskom školom.

Član 30.

(Asistenti i volonteri)

U realizaciji programa odgojno-obrazovnog rada mogu učestvovati i lica s visokom, višom i srednjom stručnom spremom vaspitno-obrazovnog i medicinskog smjera u svojstvu asistenta i volontera.

Član 31.

(Polaganje stručnog ispita)

(1) Odgajatelji, stručni saradnici i saradnici koji prvi put zasnivaju radni odnos u predškolskoj ustanovi, obavezni su nakon jedne godine, a prije isteka druge godine neposrednog odgojno-obrazovnog rada, položiti stručni ispit.

(2) Nadležne obrazovne vlasti će pitanje polaganja stručnih ispita regulirati posebnim propisom.

POGLAVLJE II. STRUČNI ORGANI

Član 32.

(Stručni organi)

Stručno vijeće i stručni aktivni su stručni organi koji obavljaju stručnu funkciju u predškolskim ustanovama.

Član 33.

(Stručno vijeće)

(1) Stručno vijeće čine svi stručni zaposleni u predškolskoj ustanovi, a obavlja sljedeće poslove:

- a) prati i analizira organizaciju i realizaciju programa odgojno-obrazovnog rada,
- b) utvrđuje program stručnog usavršavanja odgajatelja i prati njegovu realizaciju,
- c) razmatra i utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada,
- d) razmatra i daje primjedbe na izvještaje o radu stručnih tijela/komisija/odbora/aktiva,
- e) formira, prati i analizira rad stručnih tijela/komisija/odbora/aktiva,
- f) kandidira predstavnika upravnog odbora i

- g) predlaže i prati realizaciju saradnje s roditeljima i lokalnom zajednicom.
- (2) Stručnim vijećem rukovodi direktor predškolske ustanove.

Član 34.

(Stručni aktivni)

- (1) Stručni aktivni formiraju se od stručnih radnika po uzrasnim grupama u kojima se realizira odgojno-obrazovni proces.
- (2) Stručni aktivni obavlja sljedeće poslove:
  - a) brine o usklađivanju rada istih uzrasnih grupa,
  - b) preduzima mjere za uspješnu realizaciju programa u svom aktivu, i
  - c) prati cjelokupan razvoj i aktivnost djece i predlaže mjere za njihovu uspješnost.
- (3) Stručnim aktivom rukovodi predsjednik aktiva kojeg biraju članovi aktiva.

DIO PETI - UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA

POGLAVLJE I. UREĐIVANJE ZAKONOM I PROPISIMA

Član 35.

(Utvrđivanje procedura za upravljanje i rukovođenje)

- (1) Pitanja osnivanja, organiziranja, nadležnosti tijela, procedure za upravljanje predškolskim odgojno-obrazovnim sistemom kao dijelom nadležnog obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini uređuju se zakonima u oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja i drugim propisima i aktima koje donose nadležne obrazovne vlasti i predškolske ustanove.
- (2) Zakonima, propisima i aktima iz stava (1) ovog člana uređuju se nadležnosti i odgovornosti za upravljanje, posebno u pogledu finansiranja predškolskih ustanova, odnosi ovih institucija i osnivača, i prema društvenoj zajednici, partnerstvo svih subjekata, organa rukovođenja i sva druga pitanja značajna za efikasno upravljanje predškolskim odgojem i obrazovanjem.

POGLAVLJE II. ORGANI UPRAVLJANJA

Član 36.

(Upravni odbor)

- (1) Organ upravljanja u javnoj predškolskoj ustanovi je upravni odbor.
- (2) Članovi upravnog odbora biraju se na osnovu javnog konkursa po principu paritetne zastupljenosti osnivača, vijeća roditelja i stručnog osoblja predškolske ustanove u skladu s procedurom koja se utvrđuje propisima i aktima koje donose nadležne obrazovne vlasti i predškolske ustanove.

- (3) Konkurs raspisuje i provodi komisija u kojoj su po jedan predstavnik osnivača, vijeća roditelja i predškolske ustanove, koju imenuje osnivač.
- (4) Članove komisije iz stava (3) ovog člana predlažu organi subjekata koji čine komisiju.
- (5) Sastav upravnog odbora predškolske ustanove mora odražavati nacionalnu strukturu djece i roditelja, osoblja i osnivača, onako kako ona u datom trenutku izgleda, u principu, prema popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini iz 1991. godine.
- (6) Upravni odbor odgovoran je za utvrđivanje i provođenje politike predškolske ustanove, generalno upravljanje predškolskom ustanovom i efikasno korištenje kadrovskih i materijalnih potencijala.

Član 37.

(Direktor)

- (1) Direktora predškolske ustanove imenuje upravni odbor po postupku koji se određuje zakonima ili propisima Republike Srpske, kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta i općim aktima predškolske ustanove.
- (2) Direktor predškolske ustanove mora imati visoku stručnu spremu iz oblasti predškolskog odgoja, pedagogije, specijalne pedagogije ili psihologije. Izuzetno, za direktora predškolske ustanove može biti imenovan istaknuti, u praksi dokazani nastavnik predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (3) Direktor je odgovoran za rukovođenje predškolskom ustanovom i za realizaciju njenih programskih aktivnosti.
- (4) Direktora privatne predškolske ustanove imenuje osnivač.

Član 38.

(Vijeće roditelja)

- (1) Roditelji imaju pravo osnovati vijeće roditelja, a predškolska ustanova ima obavezu da im u tome pomogne. Članove ovog vijeća biraju roditelji.
- (2) Način i procedura osnivanja i rada vijeća roditelja utvrđuje se općim aktom predškolske ustanove.
- (3) Vijeće roditelja:
  - a) promovira interese predškolske ustanove u lokalnoj zajednici,
  - b) prezentira stavove roditelja upravnom odboru predškolske ustanove,
  - c) podstiče angažman roditelja u radu predškolske ustanove,
  - d) informira upravni odbor o svojim stavovima kada ocijeni da je to potrebno ili na zahtjev upravnog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad predškolske ustanove i

- e) kandidira predstavnika roditelja u upravni odbor.

DIO ŠESTI - EVIDENCIJE I DOKUMENTACIJA

Član 39.

(Obaveza vođenja evidencija i dokumentacije)

- (1) Predškolska ustanova obavezna je voditi svu potrebnu pedagošku dokumentaciju i evidenciju predviđenu ovim zakonom, ostalim zakonskim i podzakonskim aktima.
- (2) Predškolska ustanova posebno je obavezna voditi evidenciju o:
  - a) djeci uključenoj u predškolsku ustanovu,
  - b) praćenju i napredovanju djece,
  - c) prikupljanju sredstava od roditelja, osnivača i donatora,
  - d) djeci s posebnim potrebama i
  - e) djeci smještenoj u druge porodice.
- (3) Rokovi čuvanja dokumentacije iz stava (2) ovog člana reguliraju se posebnim propisom.

DIO SEDMI - FINANSIRANJE

Član 40.

(Sredstava koja osigurava osnivač)

- (1) Osnivač predškolske ustanove osigurava sredstva potrebna za osnivanje, rad i provođenje programa predškolskog odgoja i obrazovanja u skladu s pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.
- (2) Osnivač osigurava:
  - a) plaće zaposlenika (bruto), topli obrok, regres,
  - b) materijalne troškove,
  - c) nabavku osnovne opreme i učila,
  - d) potrošni materijal za odgojno-obrazovni rad,
  - e) amortizaciju i tekuće investiciono održavanje objekata i
  - f) dio radno-igrovnog materijala (igračke i drugi osnovni didaktički materijal).

Član 41.

(Sredstva iz drugih izvora)

Programi predškolskog odgoja i obrazovanja, izuzev obaveznog predškolskog odgoja, finansijski se mogu podržavati i na sljedeći način:

- a) od roditelja djece predškolske dobi zavisno od socijalnog statusa i
- b) donacijama.

Član 42.

(Participacija korisnika usluga)

Sredstva za realizaciju kraćih i specijaliziranih programa rada i troškove ishrane djece osiguravaju korisnici usluga.

Član 43.

(Obaveze nadležnih obrazovnih vlasti)

Nadležne obrazovne vlasti osiguravaju:

- a) sredstva za nabavku dijela didaktičkog materijala,
- b) profesionalno usavršavanje kadrova u odgoju i obrazovanju,
- c) razvoj predškolskih programa rada,
- d) evaluaciju predškolskih programa rada,
- e) dio sredstava za realizaciju specijaliziranih programa rada,
- f) izdavačku djelatnost ustanove,
- g) utvrđuju uvjete i donose rješenje o početku rada predškolske ustanove.

Član 44.

(Obaveze nadležnog tijela za socijalnu zaštitu)

Nadležno tijelo za socijalnu zaštitu, u skladu s odgovarajućim zakonima Republike Srpske, kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta, sufinansira dio troškova za:

- a) djecu bez roditeljskog staranja,
- b) djecu s posebnim potrebama,
- c) djecu invalida,
- d) djecu civilnih žrtava rata,
- e) djecu nezaposlenih roditelja,
- f) djecu samohranih roditelja,

- g) djecu korisnika socijalnih primanja i
- h) djecu redovnih studenata.

Član 45.

(Zdravstvena zaštita)

Nadležno ministarstvo za zdravlje i/ili institucije, u skladu s odgovarajućim zakonima entiteta, kantona i Brčko Distrikta, osiguravaju:

- a) finansiranje preventivnih programa i programa zaštite i unapređivanja zdravlja djece,
- b) plaće ljekara, specijalnih pedagoga, stomatologa, medicinskih sestara,
- c) dio potrošnog materijala za jaslice,
- d) profesionalno usavršavanje zdravstvenih radnika i specijalnih pedagoga,
- e) sanitarne preglede svih zaposlenih i
- f) preglede djece pred upis u predškolsku ustanovu.

Član 46.

(Osiguranje sredstava za ostale potrebe)

Iz budžeta osnivača osiguravaju se sredstva za razvoj djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja, finansiranje odjeljenja predškolskih ustanova u bolnicama, odjeljenja za djecu s posebnim potrebama pri odgovarajućim zavodima, za djecu nacionalnih manjina, posebno djecu Roma, kao i subvencije za cijenu grijanja, komunalija, vode, električne energije, PTT usluga i RTV takse koje se svrstavaju u kategoriju domaćinstava.

Član 47.

(Sredstva za djecu iz hraniteljskih porodica)

Smještaj djece u predškolske ustanove za djecu iz hraniteljskih porodica finansira se pod istim uvjetima.

DIO SEDMI - PRAĆENJE I NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA

Član 48.

(Odgovornost za nadzor i provođenje)

- (1) Nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine.
- (2) Nadležne obrazovne vlasti odgovorne su za provođenje i primjenu ovog zakona, primjenu standarda i normativa kao i programa rada.

(3) Zakonitost i uvjete rada u predškolskoj ustanovi kontroliraju organi nadležnih inspekcijskih službi za oblast obrazovanja.

DIO OSMI - ZAŠTITA PRAVA

Član 49.

(Prijave zbog kršenja zakona)

(1) Prijave zbog kršenja principa definiranih ovim zakonom mogu se podnijeti nadležnoj obrazovnoj instituciji ili inspekciji nadležnoj za oblast obrazovanja, koja će rješenjem utvrditi opravdanost takvog kršenja i naložiti njegovo otklanjanje.

(2) Ako rješenje ne bude doneseno u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave, ili ako stranka ne bude zadovoljna rješenjem, ona može podnijeti žalbu nadležnom ministarstvu, koje je obavezno žalbu riješiti u roku od 30 dana.

(3) Nezasadovoljna stranka može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.

Član 50.

(Pokretanje disciplinskog postupka)

(1) Protiv lica koje se ponaša suprotno ovom zakonu disciplinski postupak može pokrenuti predškolska ustanova, nadležna inspekcija za obrazovanje ili nadležno ministarstvo za obrazovanje.

(2) U slučaju sumnje da je izvršeno krivično djelo, predškolska ustanova, nadležna inspekcija ili nadležno ministarstvo obrazovanja obavijestit će odgovarajući organ krivičnog gonjenja.

DIO DEVETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 51.

(Obaveza donošenja usklađenih zakona)

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, Republika Srpska, kantoni u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikt obavezni su donijeti svoje zakone i uskladiti ih s ovim zakonom.

Član 52.

(Obaveza donošenja ostalih propisa i akata)

Nadležne obrazovne vlasti će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

- a) standarde i normative za oblast predškolskog odgoja i obrazovanja,
- b) kriterije o finansiranju predškolskih ustanova,
- c) propis o postupku utvrđivanja uvjeta, sadržaju i načinu vođenja Registra,
- d) propis o načinu vođenja pedagoške i ostale evidencije i dokumentacije,

- e) propis o ocjenjivanju i stručnom usavršavanju medicinskog osoblja, odgajatelja i ostalih stručnih kadrova koji rade u odgojno-obrazovnom procesu, i
- f) propis o stručnom nadzoru.

Član 53.

(Rokovi za donošenje programa odgojno-obrazovnog rada)

- (1) Nadležne obrazovne vlasti će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti programe odgojno-obrazovnog rada u skladu s ovim zakonom i metodologiju izrade godišnjeg programa rada predškolske ustanove.
- (2) Odredbe ovog zakona odnose se i na privatne predškolske ustanove.

Član 54.

(Prijelazni period za uspostavljanje stručnih standarda)

- (1) Stupanjem na snagu ovog zakona, odgajatelji koji rade s djecom u odgojno-obrazovnom procesu moraju imati visoku stručnu spremu u oblasti predškolskog odgoja.
- (2) Odgajatelji koji imaju više od 20 godina staža sa višom i srednjom školskom spremom mogu ostati u odgojno-obrazovnom procesu do odlaska u penziju.
- (3) Prijelazni period za zaposlene s neodgovarajućom stručnom spremom regulira se zakonom koji utvrde nadležne obrazovne vlasti.

Član 55.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 122/07
30. oktobra 2007. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr. **Milorad Živković**, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH
Ilija Filipović, s. r.
